

Uchwała Nr 163/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 19 lipca 2016 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Gminy Wołyń.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., Nr 446) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXI/109/2016 Rady Gminy Wołyń z dnia 7 lipca 2016 r., w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w części dotyczącej:

1) załącznika nr 1 odnośnie poz. F. *„Deklaracja zapotrzebowania na pojemniki i worki dla poszczególnych rodzajów odpadów”* oraz

2) załącznika nr 2,

z powodu naruszenia przepisów art. 6m ust. 1a i ust. 2 oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 250).

U Z A S A D N I E N I E

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu - doręczonej 14 lipca 2016 r. – uchwały Rady Gminy Wołyń, o której mowa w sentencji, stwierdziło, że została ona podjęta w części z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy (załącznik nr 1 do uchwały) oraz wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (załącznik nr 2 do uchwały).

W deklaracji dotyczącej nieruchomości zamieszkałych (załącznik nr 1), w części F „*Deklaracja zapotrzebowania na pojemniki i worki dla poszczególnych rodzajów odpadów*” składający deklarację został zobowiązany do zadeklarowania ilości worków i pojemników przeznaczonych do magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów. W ocenie Kolegium żądanie takich danych wykracza poza zakres delegacji wynikający z art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 250). Z ustawowej delegacji wynika, że określając wzór deklaracji rada gminy powinna uwzględnić w nim jedynie takie dane, które zapewnią prawidłowe obliczenie wysokości opłaty przez właścicieli nieruchomości. Deklarowanie ilości worków i pojemników przeznaczonych do magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów nie mają wpływu na ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dlatego też żądanie ich nie znajduje uzasadnienia w przywołanym wyżej przepisie art. 6n ust. 1 ustawy. Tego typu dane nie zawierają się również w art. 6m ust. 1b tej ustawy wskazującym dane, których podania może wymagać organ stanowiący.

W zakresie deklaracji dotyczącej nieruchomości niezamieszkałych (załącznik nr 2), w nagłówku, poz. *Termin składania deklaracji* znajduje się postanowienie o obowiązku składania deklaracji w terminie „14 dni od dnia, w którym nastąpiły zmiany danych określonych w deklaracji, nie częściej niż 1 raz na kwartał”. Zapis ten w zakresie słów „nie częściej niż raz na kwartał” przeczy regulacji określonej w przepisie art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu i czystości w gminach, z którego wynika, że w przypadku zmiany danych, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć deklarację w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany, a opłatę w zmienionej wysokości uiścić za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana. Przepis ten nie daje radzie możliwości jego modyfikacji poprzez zakreślenie częstotliwości dokonywania zmian.

W poz. D.2. deklaracji „*Sposób magazynowania odpadów*” Rada Gminy zobowiązała właścicieli nieruchomości do określenia sposobu magazynowania odpadów, tj.:

- pojemniki przeznaczone wyłącznie dla składającego deklarację,
- boks śmietnikowy, altana śmietnikowa, plac (np. w przypadku kilku podmiotów korzystających z jednego boksu, altany, placu),
- adres, lokalizacja boksu, altany, placu.

Pozyskiwanie przez Radę Gminy wskazanych wyżej danych, nie ma związku z koniecznością zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty przez składającego deklarację. Tego rodzaju dane nie mogą być zbierane przez gminę z wykorzystaniem deklaracji. W ocenie Kolegium żądanie takich danych narusza kompetencje organu stanowiącego, określone w art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy.

Ten sam zarzut należy postawić wobec regulacji w pozycji F. pkt 1 „*Oświadczenia i podpis składającego deklarację*”, w której Rada Gminy zobowiązała składającego deklarację do podpisania oświadczenia „Oświadczam, że jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego”.

Odpowiedzialność karną regulują przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.). Postanowienia art. 233 ust. 1 tej ustawy stanowią o podleganiu karze za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy przy składaniu zeznania mającego służyć za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy. Mają one zastosowanie odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie (o czym stanowi art. 233 § 6 Kodeksu karnego), jednak tylko wówczas gdy przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach takiej możliwości nie przewidują, a zatem zamieszczanie w formularzach deklaracji oświadczeń o odpowiedzialności karnej jest przekroczeniem kompetencji organu stanowiącego.

Jako bezpodstawne należy ocenić również żądanie zawarte w pozycji I deklaracji „*W załączeniu*” dotyczące dołączenia:

- kopii obowiązującej na dzień 1 stycznia 2012 r. umowy na odbieranie odpadów komunalnych zawartej z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą (załącznik wymagany przy składaniu pierwszej deklaracji),
- mapy (kopii mapy zasadniczej lub ewidencyjnej) lub szkicu z zaznaczonym miejscem ustawienia pojemników do zbierania odpadów (w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi).

Tego rodzaju dokumenty w żaden sposób nie potwierdzają danych zawartych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, dlatego ich wymaganie narusza postanowienie art. 6n ust. 2 ustawy.

W deklaracji dla nieruchomości niezamieszkałych, w części dotyczącej poz. E. „*Opłata za gospodarowanie opłatami komunalnymi (dotyczy ilości pojemników danego rodzaju dla odpadów komunalnych*” obejmującej poz. E.1. „*Ilość pojemników (lub worków) przeznaczona do magazynowania odpadów przy określonej częstotliwości opróżniania*”, poz. E.2. „*Wysokość opłaty miesięcznej za pojemnik o określonej pojemności*” oraz poz. E.3. „*Obliczenie stawki opłaty miesięcznej dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy*” występują rozbieżności w pojemności wyspecyfikowanych w niej pojemników w stosunku do uchwalonych przez Radę Gminy, w uchwale z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi..., stawek opłat za dany pojemnik. Wzór określonej badaną uchwałą deklaracji zawiera pojemniki o pojemności 60 l dla wszystkich rodzajów odpadów komunalnych oraz pojemniki o pojemności 240 l dla wszystkich rodzajów odpadów segregowanych, podczas gdy Rada Gminy powołaną wyżej uchwałą z 2012 r. nie określiła stawki opłaty za pojemniki o takich pojemnościach. Z kolei uchwała nie uwzględniła pojemników o pojemności 2500 l w przypadku odpadów zbieranych i odbieranych w sposób selektywny i nieselektywny, dla których wspomniana uchwała z 2012 roku ustaliła stawki opłaty. Wskazane w obu uchwałach rozbieżności w danych niezbędnych do wyliczenia przez właściciela nieruchomości wysokości opłaty powodują naruszenie postanowień delegacji ustawowej z art. 6n ust. 1, które obligują radę gminy do określenia wzoru deklaracji w sposób zapewniający prawidłowe obliczenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opisane wadliwości wspomnianego załącznika nr 2 do uchwały uniemożliwiają adresatom uchwały (mieszkańcom gminy) prawidłowe wykonanie postanowień zawartych w uchwale Rady z 18 grudnia 2012 r., co uzasadnia wszczęcie postępowania wobec całości tegoż załącznika.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Wohyń – w terminie do 1 sierpnia 2016 r. – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia, bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązujących przepisów prawa.

2 sierpnia 2016 r., o godz. 10:35 w siedzibie RIO w Lublinie – w sali posiedzeń – odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności wskazanej w osnowie części uchwały Rady Gminy Wohyń.

Przedstawiciel gminy ma prawo wziąć udział w tym posiedzeniu i przedstawić stanowisko w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Wohyń,
2. Wójt Gminy Wohyń.